

MEGJELENIK HAVONTA INGYENESEN

Mozsgó

VII. évfolyam 10. szám | 2017. október

MOZSGÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK INFORMÁCIÓS LAPJA

Október - Nyugdíjasok napja

Figyeld meg, egy vidám arc milyen édesen vonzó tud lenni; bár nem mindig mosolyog, de boldog és derűs. Oliver Wendell Holmes

Fotók: Ken Owen

Idősek világnapja

Az Idősek világnapja kapcsán a médiában is találkozhatunk cikkekkel az idős korról, de vajon tudjuk-e hány embert és miként érint ez a téma hazánkban?

Azt remélem mindenkit érint, hisz az idős ember nem önmagában való - család, barátok, szomszédok kapcsolatában él. Sajnos a valóságban ez csak részben igaz, sok az egyedül élő idős ember, akire akár napokig senki nem nyit ajtót - akár a fiatalok rohanó élettempója, akár a távol élő család miatt. Hazánkban jelenleg a lakosság közel negyede 60 év feletti. A WHO (Egészségügyi Világszervezet) szerint a 45-59 évesek középkorúak, a 60-74 évesek öregedőnek, a 75-90 évet megélték öregnek, a 90 év felettiek aggnak számítanak.

Persze az sem mindegy, hogy egy társadalomban milyen életminőséget jelent az idős kor, milyen lehetőségei vannak a nyugdíjas korosztálynak. Magyarországon elég gyakori, hogy idős korukban is anyagi nehézséggel küzdenek az emberek, így nem engedhetnek meg maguknak bármit. Van, akinek ételre sincs elég, van, aki télen fázik, van, akinek lehetősége van eljutni színházba, kirándulni, családi ünnepekre és áldozni tud a külsejére is egy fodrász, kozmetikus erejéig. Az nagyon jellemző nálunk, hogy a nyugdíjas nagyszülők még mindig adnak a gyerekeknek, unokáknak - akár pénzt gyűjtögetve, akár saját természetű zöldséget, befőttet és időt, amikor főznek-sütnek, unokára vigyáznak, ügyet intéznek. Azt gondolom, ebben senki nem talál semmi furcsát. Akkor lepődtem meg nagyon, amikor Hollandiában éltem és nem láttam fejkendő, otthonkás néniket, akiknek pogácsa vagy húsleves illatuk lett volna. Helyette a parkok napközben tele voltak frissen

fodrászkodott, sminkelt, színes, modern ruhába öltözött idősokkal, akik egy része gombnyomásra működő, fénylő kerekesszékekben üldögélt és egymással beszélgettek, nevetgéltek. Ott a fiatalok elég jól keresnek ahhoz, hogy nincs szükségük kiegészítésre, a nyugdíj megenged a fentieken túl masszázst, wellnest és utazásokat; és teljesen természetes, hogy a gyerekekre babysitter vigyáz, hisz a nagymami nem mindig érá. Milyen más világ...

Egy statisztikai felmérés az idősök életminőségét vizsgálta. Svájc, Norvégia és Svédország vannak az élmezőnyben, mi a 39. helyen állunk, leghátul Afganisztán kullog. A hazánkban végzett kutatás legproblematisabb faktora az elmagányosodás, ami leginkább az özvegyen élőket érinti. Egy másik hazai kutatás szerint az idősök legfontosabbnak az értelmes elfoglaltság megtalálását tartják, majd az önellátást és a családi háttérrel említették.

Néhány emberöltővel ezelőtt az idős családtag tiszteletet és törődést érdemelt a tapasztalatai, bölcsessége végett. Manapság, mikor olyan gyors a technikai fejlődés, hogy „X”, „Y” és „Z” generációkról beszélünk alig pár év alatt, az idősök tapasztalatai nem klappolnak a fiatalok életéhez, vagyis a fiatalok szempontjából értéktelennek tűnik, ami a nagyszülők korosztályának még igen értékes volt. Ez tovább nehezíti az idős emberek életét, hacsak nem találnak egy közösséget, ahol a kortársaikkal közös programok, beszélgetések kapcsán megérzik jelenük értékét és lelkesek tudnak maradni a jövőre. Egy fővárosi szakember megerősíti azt, hogy az emberi kapcsolatok megtartása lassítja a leépülést. A rohanó élettempóban van néhány kezdeményezés, hogy egyedül maradt idősök olyan otthonban kapjanak ellátást, ahol közösség, orvosi felügyelet, kulturális programok is elérhetőek, de sajnos ez alapvetően pénzkérdés, másrészt legtöbb idős ember nem tudja elhagyni az otthonát és feladni a függetlenségét, ami nagyon megérthető. Egy nyolcvanas éveiben járó néni így fogalmazza meg életfilozófiáját: „Megfordítom a gukkert, hogy lekicsinyítsem a rossz és felnagyítsam a pozitív dolgokat. Szerintem sok minden nem a környezettől függ, hanem attól, amit a szüleinktől örököltünk.”

Kívánom minden Mozsgón élő idős embernek, hogy sokszor éljék még át az élet napfényes oldalát.

Bóni Tünde

GENERÁCIÓK EGYÜTT

Október az idősek napja. Ilyenkor megállunk egy pillanatra, és rájuk fókuszálunk.

Ha nyitott szemmel járunk, olyan mintával szolgálunk, szolgálhatnak, melyből erőt meríthetünk. Elnézem őket, és csodálom a vitalitásukat, a kitartásukat. Nyugdíjas klubba járnak, unokákra vigyáznak, kertet gondoznak, főznek, sütnek... A legfeltűnőbb, hogy mindig rátalálnak a tennivalókra. Olyan szellemben nőttek fel, hogy a napi, havi teendőknek megvolt a helye, az ideje – a rendszere. Az élet ebben a szellemiségben nehéz volt, de mindig mankóul szolgált. – Hiszen az állatoknak enni kellett, a növényeket kapálni, betakarítani, szüretelni kellett. – A létnek célja volt.

Az új generáció mindig azt gondolja, hogy ő jobban fogja alakítani az életét. Másként csinálja, másra helyezi a hangsúlyt. Manapság nem divatos a generációk együtt élése, nem divatos alkalmazkodni a másikhoz; saját vágyainkat, önzőségünket helyezzük előtérbe.

Pedig a három nemzedék együttélésének számtalan előnye van mind a gyerekek, mind a szülők és nagyszülők szemszögéből tekintve. Összegyűjtöttünk néhányat, kérem szemezgessenek!

Mamatábor

Óvodás és kisiskolás korunkban testvéremmel nagyon sokat voltunk mamánál és papánál. Ez esetünkben egy utca távolságot jelentett, amit nagycsoportosan már egyedül is megtehettem. Mentem is büszkén, magam után húzva kistestvéremet.

Varázslatos hely volt, egyetlen sóhajunkra sült a palacsinta, gömbölyödött a gombóc és készült tejbepapi – akár este 11-kor. Ha jó volt az idő, várt a saját játszóterünk csúszdával, homokozóval és a saját magaslesünkkel, amire természetesen az aktuális cicát is felcipeltek. Bujkáltunk a bokrok között, felmáztunk a palatetőre, lehullott almákat dobáltunk a szomszédba.

Segítenünk is kellett, hagyományos falusi ház volt állatokkal; moslékot kevertünk össze, kukoricát morzsoltunk, nyusziknak pitypangot szedtünk, a szénában tojástartunk, a vadnyúlunk mazsolát vittünk. Egyik évben az egyik kismalacra rálépett a göbe, Mazsola ezért kivételes kismalac lett, szabadon mászkált a kertben, cumisüvegből kapta a tejet, és egy takarmánytökből házat faragtunk neki.

Persze az első kert is nagyon izgalmas volt, színes virágok, különleges termések és bogyók, amikből elkeverve egy kis homokkal és kukoricadarával csodálatos tortákat lehetett sütni, amit fel is tálaltunk a délutáni kávéhoz. Korán kezdtük a kávézást, mindenben

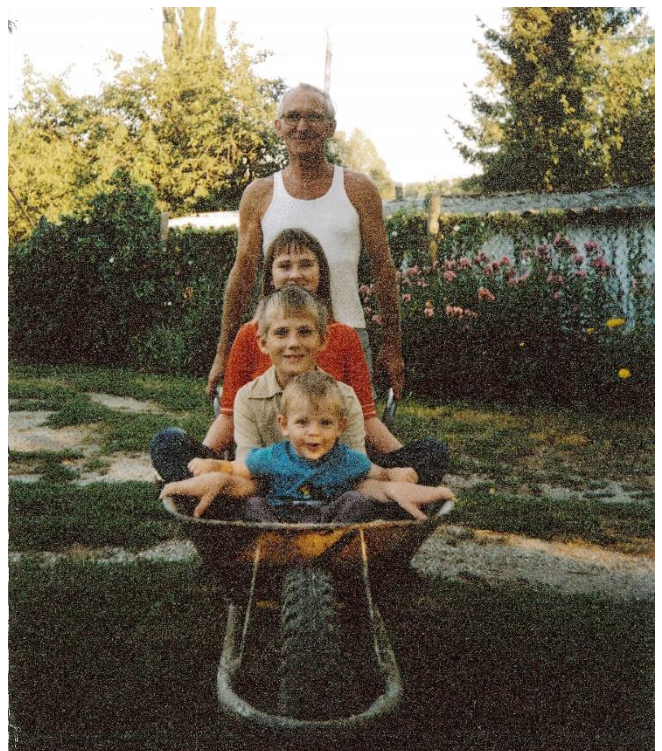
a felnőttekre akartunk hasonlítani. Eleinte cikóriás „dédikávé” kaptunk, majd a kávé alján maradt cukrot is megehettük.

Esős napokon felkutattuk a padlást, papa időnként lehozott nekünk egy rádiót, kaptunk egy-egy csavarhúzó, harapófogót, és ezzel el is voltunk 3 óráig, amíg az utolsó csavart és kondenzátort ki nem szedtük. Máskor iskolásat játszottunk, természetesen én voltam a tanár, Dávid pedig szelíd belenyugvással tanulta a verseket, és írta a betűket.

Megnőttünk, jöttek a haverok, a bunkiépités, később a kollégium, az egyetem.

Sajnos egyre ritkábban jutunk haza és látogatjuk meg nagyszüleinket. De jó lenne olyan kicsinek lenni, hogy beleférjünk a talicskába, papa körbe-körbe toljon minket a kertbe, mama pedig kaláccsal várjon minket!

Puskás Kata

Három generáció együtt

Már születésem óta élek nagyszüleimmel, melynek van jó oldala és árnyoldala is egyaránt.

Szerencsésnek érzem magam, amiért együtt lakunk, hiszen így sok időt tudunk együtt tölteni. Árnyoldalként csak azt lehet megemlíteni, amikor nevelésünkben segíteni akarnak, de mégsem tudnak, hiszen ők teljesen máshogy lettek nevelve, mint az én korosztályom, és a nálam fiatalabbak.

Mindezek ellenére jó, hogy együtt élünk a nagyszüleinkkel, akik mindig óvnak minket. Sokszor vigyáztak ránk, amíg szüleinknek valami más elfoglaltsága volt, ahova kisgyerekek és csecsemők nem igazán mehettek. Nagyszüleink nem féltettek annyira minket, így nyugodt szívvel vittek hátra minket lóhoz, csirkéhez, disznóhoz, hogy megtanulhassuk, hogyan is kell gondoskodni az állatokról.

Nagymamám megtanította a különböző fortélyokat sütéshez és főzéshez, amiket még Anyukám sem tudott, míg Nagypapám azt tanította meg, hogy kell fűrésszel ketté vágni egy lécet, még górért építeni is segíthettem nekik.

Nagypapával sokat piszkálódunk, mégis nagyon szeretjük egymást. Nagypapám úgy gondolja, hogy „rossz” vagyok, mert állandóan visszazólok, de ez a dolog kölcsönös. Anyukám úgy szokta ezt megfogalmazni, hogy ha én békén hagyom a Papát, akkor ő nem marad nyugton. Ha pedig ő hagy békén engem, akkor én nem maradok. Vigyázott ő az összes unokájára, mégis ránk vigyázott a legtöbbet, hiszen mi élünk velük. Mára megtanultam azt is, hogy ha kérek tőle valamit, akkor egy csomag NEGRO-t kell vennem, hiszen imádja. Viccesen megjegyezte, miközben kérdéseket tettem fel neki, hogy olykor-olykor segítünk a fát is behordani, és ha nem vagyok fáradt, akkor még összeválni is segítek nekik, hogy telente legyen mivel fűtenünk.

Sokszor főzök a Mama helyett, hiszen Anya elmegy korán dolgozni és csak későn jön meg, a két férfinak pedig enni kell adni. A Mama az oviban dolgozott, így sokszor jött velünk a különböző kirándulásokra, amelyet nem csak én, de testvérem is mindig kicsattanó örömmel fogadott.

Viljovác Tünde

Együtt vagy külön...

Nagycsaládban nőttem fel, amelynek megvan a szépsége és az árnyoldala is. Hárman vagyunk testvérek, két öcsém van, én vagyok a legidősebb. Az apai nagymamám egy házban, de külön bejáratú szobában lakott. Tudom milyen, ha több generáció lakik egy fedél alatt. Nálunk elég sok súrlódással járt az együttélés, ezért azon voltam, hogy amikor családot alapítok, ne kelljen egyik szülővel sem lakni.

Az elején nem is volt rá szükség, de aztán a sors úgy hozta, hogy a szüleimhez kellett költözzünk. Két évet laktunk együtt szülőkkel és öcsémék családjával. Segítettük egymást mindenben, vigyáztunk egymás gyermekeire, közösen oldottuk meg a főzést is.

Szerettem ott lakni, de bevallom, amikor elköltöztünk mi teljesen másképp alakítottuk az életünket. Nem azt mondom, hogy nem volt jó a közös élet, inkább véleménykülönbségek adódtak, másként láttuk a dolgokat. Véleményem szerint mindenkinek meg kell tapasztalni az elszakadást, mert ilyenkor tanulja meg, hogy milyen, amikor csak magára számíthat, és egyedül kell megoldani a felmerülő problémákat. Látom a gyerekeimnél, hogy ők nem úgy élnek már, ahogyan mi, és mi sem úgy élünk, mint a szüleim. Írhatnék arról is milyen nehéz volt nekem alkalmazkodni az íratlan szabályokhoz, de már megszépültek az emlékek. Amióta elköltöztünk, és ilyen megszűre lakunk szüleimtől, azóta nagyon jó a kapcsolataink.

Szeretnék a gyermekeimmel is jól kijönni, ezért soha nem adok tanácsot (csak ha kérnek), nem okoskodok bele a dolgukban, és meghagyom nekik, hogy tanuljanak a saját hibáikból.

Bege Amália

Egy nagymama mesél

Szabó Gizi kertszomszédomnak három unokája születt. Az unokák első helyen állnak a nagyszülei életében, nagy örömmel mesél róluk:

- Zsombor, a legkisebb olyan, mint a szélvész. Nem lehet egyedül hagyni, amint nem figyelünk rá, kinyitja a kaput, és elindul. Imád itt lenni nálunk, neki is jönni kell velünk mindenhol. Múltkor is mentem a két naggyal autóval, ő már nem fért be, ezért bemászott az autó csomagtartójába: - Ugye mama, most már én is mehetek?

- Kristóf már 12 éves, 7. osztályos. Nagyon szeretik a tanárai, osztálytársai. Mindig dicsérik. Komoly, kedves fiú. Sokat sportol, sakkversenyeken szépen teljesítet, labdarúgásban is jeleskedik. Lilivel, a középsovel sokat voltak kiskorukban is Mozsgón.

- Mint minden gyerek, ők is szívesen részt vesznek a ház körüli teendőben. A munka becsületére tanítom őket, arra, hogy falun mindig van tennivaló, - és egy gyereknek is mindig van dolga. Idén a tavaszi munkáknál a palántázásban segítettek. Azóta is figyelik, hogyan fejlődik az elültetett paprikájuk. Tudják, hogy melyik növényen terem. Kristóf imádja az erős paprikát szalonnával, hagymával (paraszt reggelizik, ahogy ő mondja).

- Augusztusban elvittem őket a Katica tanyára, mert amit megígérek nekik, azt teljesítem. A gyerekeket nem lehet becsapni.

Szabó Lili, Zsombor és Kristóf

Lejegyezte: Puskás Éva

„A szeretetet szét kell osztani, mert természete szerint oszthatatlan, mikor már másnak nem jut, magadnak sem marad belőle”

Garay G.: Példázat a szeretetről

Generációk napja

2017. október 14
szombat

Életfa-ültetés

15.00 órai kezdettel

Helyszín: Életfa-liget

Nyugdíjasok köszöntése

16.00 órai kezdettel

Helyszín: Művelődési Ház

KÖSZÖNTÉSEK

TISZTELETTEL ÉS SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK AZON 70 ÉV FELETTI MOZSGÓI LAKOSOKAT, AKIK OKTÓBER HÓNAPBAN ÜNNEPLIK SZÜLETÉSNAPJUKAT!

Mazza József Árpád u.
Megyesi József Mátyás k. u.
Nyulasi Károlyné Árpád u.
Pintér Jánosné Mátyás k. u.
Stájer Gyula Árpád u.
Stájer Gyuláné Árpád u.
Tamasics János Mátyás k. u.
Vatulik Józsefné Kassai u.

KÖZMUNKA, AHOGY ÉN LÁTOM

Emlékszem még a napra mikor kikerültem az iskolából kezembem a szakmámmal. Boldog voltam és egyben féltem is. Mi lesz ezután? Dolgoznom kell. De ugye ott volt az ördögi körforgás, amely a mai napig általános jelenség: ha nincs tapasztalatod, nem vesznek fel se-hova, de nem tudsz tapasztalatot szerezni addig, amíg nem ad valaki neked egy esélyt, hogy bizonyíts.

Akkoriban még kiskamasz cipőben járt Mozs-gón a közmunkaprogram, így hát eszembe sem jutott. Mikor megtudtam, hogy volna egy hely a számomra, ráadásul a szakmámban helyezkedhetek el, nagyon boldog voltam. Ekkor kerültem Pintér Andrea kezei alá, aki főnökként, tanítóként és barátként is sokat segített nekem. Rengeteget tanultam tőle, főleg az emberekkel való bánásmódról, és arról hogy egy nő igenis meg tudja állni a helyét több területen is.

Sajnos közös munkánk igen hamar véget ért, amit nagyon sajnáltam, de így kerültem bele az addig kis cukormázzal borított világomból a valóságba. Andi bízott bennem, én magamban nem. Teljes mértékben át szeretne volna adni nekem a stafétabotot, mondván hogy igenis meg tudom csinálni. Nagyon féltem. Andit néztem nap mint nap, amiket végigcsinál, és azt gondoltam, én erre nem vagyok képes. Szerencsére nem maradtam egyedül. Újfent remek munkatársak mellé kerültem, akikkel a közös munka tovább haladt gördülékenyen és jókedvűen.

Nagyon sokáig nem is gondoltam rá, hogy innen el szeretnék menni. Aztán egyszer csak, már nem is tudom mi okból, belém hasított az érzés, hogy én ennél többet akarok. A munkával és a munkahellyel magával semmi gondom nem volt, egyszerűen valami hiányzott. Elkezdtem nézelődni, és meg is próbáltam egy másik lehetőséget, ami sajnos nem lett hosszú távú, így rövidesen visszakerültem az önkormányzathoz.

Szerencsére tárt karokkal fogadtak, ami hatalmas megkönnyebbülést jelentett a számomra. Ekkor kerültem két munkakörbe egyszerre. Egyrészt a főlíasátor munkálataiban segédkeztem, másrészt pedig a könyvtárban. Ide-oda ingáztam, mikor hol volt éppen feladatom, és nagyon szerettem. A mezőgazdaság az egyik ág, amit élvezettel csináltam, a másik részről pedig a könyvek és az írás a mai napig nagy szenvedélyem.

Deme Janival könnyű volt dolgozni a mezőgazdaság területén. Mindenbe beavatott, kikérte a véleményemet, amit én örömmel vettem.

Évától pedig újfent rengeteget tanultam, fejlődtem. Egyre több terhet pakolt a vállamra, ami neki segítség, nekem pedig pozitív élmény volt. Éva bízott bennem annyira, hogy már kisebb rendezvények megszervezését – mint például a közfoglalkoztatottak napja – teljesen rám merte bízni. Szerettem ezt a pörgést, a feladatokat.

Emlékszem az érzésre, mikor egy rendezvény után – mint például a Kakasfesztivál – Zsolt odajött hozzánk, és megköszönte a munkánkat. Hihetetlen élmény volt, hogy részese lehettem egy ilyen volumenű rendezvény megszervezésének.

De a kisördög még mindig bennem mozgott: nem akarok itt ragadni, én ennél többet akarok. Ekkor jött egy telefonhívás, állásajánlat egy helyi cégnél irodai pozícióban. Elvállaltam. Azóta már más helyen dolgozom, de az volt az amikor kiléptem a közmunkaprogramból, és most úgy tűnik, hogy nem fordulok vissza – bár még ki tudja mit hoz a jövő.

Fotó: Ken Owen

A napokban ültem és elgondolkoztam mennyit is változtam az évek során. Azt vettem észre, hogy sokan lenézik a közmunkaprogramot. Én személy szerint sokat tanultam itt, sok munkakörben. Bármibe beleakartam folyni, megkaptam a lehetőséget a bizonyításra.

Büszke vagyok arra, mikor átlépek Mozs-gó határát, hogy egy tiszta faluban haladhatok végig virágokkal, rendezett területtel, szeméthalmok nélkül. Büszke vagyok rá, hogy még csak közeledek Mozs-gó felé már az óriásplakátokon látom az aktuális rendezvényeket. Büszke vagyok arra, mikor megemlítem valakinek, hogy Mozs-gón élek, nem néz rám furán, hanem azt mondja: „á, igen Mozs-gó, hallottam már róla..”

Legyen mindenki büszke kis falunkra, mert kiemelkedő teljesítményre képes és gyönyörű.

A munkásokra, akik minden nap azért dolgoznak, hogy így nézzen ki a falu. Hiszen csapat nélkül lehetnek tervek, de megvalósítani már nehéz. A rendezvényszervezőkre, hogy városi szintű hangulatot hoznak ide, élvezetes programokkal színesítik a mindennapokat. Az irodai dolgozókra, akik napi szinten koordinálják az ügyeket.

Természetesen legyünk büszkék a polgármesterünkre, aki mert nagyot álmodni és mindezt megvalósította. Zsolttól tanultam talán a legkifizetődőbb dolgot erre az életre: nincsen lehetetlen, és azt, hogy egy csapatként bármit elérhetünk.

Fotó: Ken Owen

Szó, ami szó, hogy mit látok én a közmunkában? Lehetőséget. Mondhatják most azt, hogy miért ajnázom ennyire, hiszen én is elmentem innen. Igen, mert nekem ez már kevés volt. Nem azt mondom, hogy itt kell megragadni, hiszen a közmunka egy kezdeti löket. Egy opció arra, hogy bizonyíts. Amikor fiatalként kikerülsz az iskolából, és hirtelen azt se tudod merre indulj, akkor segítsen. Mikor úgy tűnik, a sors nem támogat eléggé, itt megtegyék. Tapasztalatot szerezhetsz, fejlődhetsz, dolgozhatsz. Aztán mikor úgy érzed, készen állsz az életre, továbbléphetsz. Én bármerre is akartam indulni, mindig támogatást kaptam, hogy menjek, csináljam, próbáljam meg, és ha nem megy, akkor itt mindig lesz helyem. Persze teljesen nem tudtam elszakadni, hiszen ha segítség kell, a mai napig nagyon szívesen állok oda, és amit tudok, megteszek. Mert büszke vagyok rá, hogy itt élhetek.

Én csak köszönetet tudok mondani mindenkinek, akivel volt szerencsém együtt dolgozni. A vezetőimnek, a munkatársaimnak, a hivatalban dolgozóknak és természetesen a polgármesterünknek. Köszönöm, hogy lehetőséget kaptam, bizonyíthattam, tanulhattam, fejlődhettem.

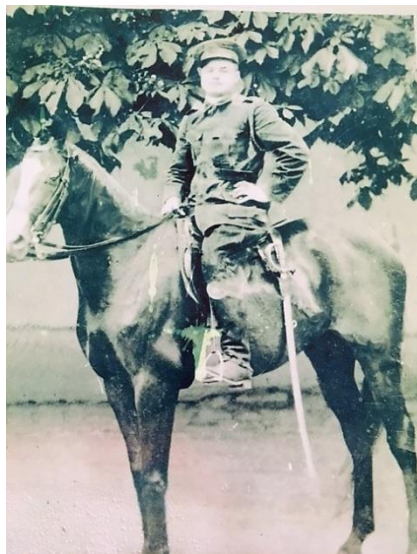
Tormási Viktória

KÖZMUNKAPROGRAM EREDMÉNYEI KÉPEKBEN 2017. szeptember

Fotók: Balog Bea

Emlékezni jó

Nagyapám, Vitéz Csata István

Több visszajelzést kaptam, hogy szívesen olvasták azokat az írásaimat, ahol az Erdélyben eltöltött időkről meséltem.

Vannak még történetek a tarso lyomban, ezért ismét nekiveselkedtem az írásnak.

Most, hogy készülünk az idősök napjára és közeledik a halottak napja, eszembe jutottak a nagyszüleim. Nem tudom miért, de sokkal élénkebben emlékszem a gyermekkoromra, mint a felnőtt éveimre. Talán mert sokkal szebb és gondtalanabb idők voltak. Mivel édesapám meghalt, amikor hét hónapos voltam, édesanyám hazaköltözött a szüleihez, az én drága nagyszüleimhez. Nagyon bensőséges volt a kapcsolatom a mamámmal is és tatámmal is. Nagyapát mi tatinak hívtuk, mamát pedig máminak. Imádtam őket, ők voltak a világ legjobb nagyszülei.

Abban az időben voltak földjeik, kaszálójuk és erdőjük is. Nagyapám ács volt és így tartották fenn magukat. Sokat jártam velük erdőre, mezőre. Állataik voltak, ezért nagyon sok kaszálnivaló volt tavasztól őszig. Mesélte táti, hogy amikor az erdőre járt gyűjteni, én mindig vele akartam menni, persze hamar elfáradtam; ő akkor beletett a hátizsákba és úgy vitt fel a hegyre. Én közben énekeltem és szóraztattam őt.

Egy alkalommal már nagyobbacska voltam, ismét a mezőre mentünk. Táti kora reggel elment kaszálni, mi pedig vittünk neki reggelit (általában túrós puliszkát), és aztán ott maradtunk segíteni. Aznap az öcsém is velünk jött, elég rossz gyermek volt, mindig a hülyeségen járt az esze. Odaültünk a reggelihez, amikor megjelent és a két keze tele volt apró fekete békaporontyokkal. Ajándékba hozta nekünk, hadd örüljünk.

Mámi szerint én sem voltam piskóta a csintalanságban. Nagyon szépen tudott varni, ezért mindig gyönyörű ruhákat varrt nekem, olyan igazi kislányosat. Sajnos, ahogy első alkalommal felvettem, máris a kerítés tetején voltam. Persze a ruha

bánta. A gyengéim a virágok voltak, mármint a rossz értelmében. A lépcső körül rengeteg tátika volt, azt szerette legjobban mámi, én pedig lecsipkedtem az összesnek a fejét és ott maradtak a csupasz kórók. Sosem szidott vagy kiabált velem, mindig azt mondta ez az anyám dolga. Hét unokájuk volt, mikor valamelyiket akarta szólítani, mindig elmondta az összesnek a nevét, és legutoljára azét, akit hívni akart. Mindig neveltünk ezen.

Sajnos mindketten hamar elmentek, alig voltam 17 éves, amikor mámi, majd néhány év múlva táti is. Sok-sok év eltelt azóta, de még ma is tisztán emlékszem mindenre velük kapcsolatban. A szívemben mindig élnek és élni fognak. Hiszem, hogy fentről vigyáznak rám!

B. A.

GONDOLATÉBRESZTŐ

ALABÁSTROM szelence -- ez egy tároló, amolyan díszes fedeles doboz, melyben az igen drága krémeket, olajakat különleges értékeket tartottak.

Egy ilyen szelence titokzatos rejtett dolgokat tartalmazott s néha csak igen-igen ritka alkalmakra nyitották fel, s ha ezt meg is tették, az a személy, akit tartalmával megjutalmaztak, igen kiváltságos elismerésben részesült. Az alabástrom minden esetben egyedi, finom eleganciával kidolgozott alkotás, mely örömeire szolgál úgy tulajdonosának, mint az ajándékozottnak. Ugye, milyen jól hangzik?

Mi is ilyen ékszerdobozok vagyunk telve energiákkal, értékrendekkel. Némelyek csiszolt gyémántok, némelyek erős gránitok, de mindnyájunkban ott lapul a magunkkal hozott kincs, amit születésünk pillanatában belénk tápláltak. Fontos, hogy fölnyissuk saját bezárt világunk födelét, hogy szabadon bocsássuk azt a fényt, azt az erőt, ami csak bennünk lakozik. Tavaszt hozni tél után az emberek szívébe, vigasztalni, ha épp vereséget élnek meg. Életet hozni a haldoklóba, optimizmust helyezni a reményvesztettbe, reményteljes mosolyt adni a szomorúnak, boldog szót a fájdalomtól tántorgónak. Csak ez az, ami csontokig hatol.

F. É.

Szemeztetések Mozsgó múltjából

Ságodi Józsi bácsi emlékei 4.

Eljött az ősz. Sok alkalmat kihagytunk a nyári időszakban. Sajnos keveset találkoztunk Józsi bácsival. Bár igyekeztem meglátogatni a kedves öregurat - amikor csak tudtam. Mindig csillogó szemekkel, lelkesen, kedvesen, örömmel vár, fogad. Feltölt. Talán nem is tudja, mennyi mindent kapok ettől a cikksorozattól. Nem csak emberileg, arról az emberibb világról, amibe visszaröppent, hanem a pusztá lényétől! Józsi bácsi háza, ahol született, felnőtt, a mai napig él, amit képvisel, még mindig hordoz magában mindent. Minden értéket, jószágot.

Szeptember van. Éppen most, szeptemberben volt Simándy József operaénekesünk születésnapjának évfordulója, akit valahogy nagyon hozzá tudok kapcsolni Józsi bácsihoz, a múlt emlékeihez: „Hazám, hazám...”

...akkoriban Forró bácsi vót a kertész. Sokat jártam oda. Mindig kaptam virágot, uborkát, mindent, aztán később pénzt is. Addig jártam az uradalmi övegházba, amíg elmentem katonának.

Más világ vót. Máshogy nézett ki Mozsgó. Döggutak vótak akkoriban. A cigányok elvitték, megették, amit lehetett és semmi bajuk nem vót! Ezek a cigányok gyönyörű teknyőket, kanalakat csináltak. Sokat loptak húst, baromfit, mindent! Pedig vótak csendőrök, éjjeliőrök. Órával jártak, nem lehetett elcsalni. Amikor valakinek megdöglött egy lova, osztozott egy baráttal, mert így csak kétnaponta tudtak kocsizni. Összetartottak. Passzusa vót minden állatnak. Általában a gyerekek vezették a lovat. Amikor már nagyobb vótam, lovaskocsival vittem az árokra a ruhát.

Amikor disznóvész vót, a falu végeire kellett őrt állítani. ...elnéztem sokszor, ahogy pipáztak az öregemberek, öregasszonyok is. Szerettem gyerek lenni. Először csak 6 osztály vót. Aki kijárta, elment inasnak 3 évre. 3 napig kellett az iparosnál lenni, 2 napig vót iskola. Addig az ideig elmehetett segédnek, keresőképes vót már az ember. Én mindig megszenvedtem! Amikor 6. osztályos lettem, behozták a 8. osztályt. Mindig így jártam. Aki végzett az iskolával, elmehetett mestervizsgára, 20 éves korára önálló iparos lett. Akkoriban lett Lengyel-tóti János az igazgató, mert a régi igazgatónak lejárt az ideje. Ő volt a levették főnöke is. Én is vótam levette. Mindig gyakoroltuk: jobbra át, balra át... Nagyon jó igazgató vót! Színdarabokat tartott, külön foglalkozott a gyerekekkel. Szerettük nagyon! Sajnos elvitték katonának sokáig. Mikor visszajött, kidobták az iskolából, a szolgálati lakásból...

Közben folytak a munkák. A búza aratásakor a köteleket a saját szárából csinálták. Nénje kenyeret süített már nagyon korán. Én otthon maradtam akkor, a kenyeret kiszedték, a maradékból kenyérlángost csináltak. Kivittem a lángost, aztán beálltam kaszálni. Öreganyám vót a marokszedő, meg egy napszámos. „Öreg fa árnyékában lehet jól pihenni.” Milyen igaz vót! Vót egy olyan év, olyan 14 éves lehettem, hogy minden tönkrement. Olyan árvíz, vihar vót, hogy elszórta a képeket. Minden elázott, ami maradt, amit nem vitt el a víz, az elrohadt. Nehéz idő vót! Félig megvót az aratás, mikor gyűtt az eső. Körösztrúról, mindenhonnan elvitte a szél a baglákat, képeket az országútra. Amit nem vitt el, az kicsírázott. Éheztek azután az emberek, az állatok. Kenyér -, takarmányhiány vót. Kölest, csutaszárat szecsavágóztunk, hogy egyenek valamit az állatok. Az állatoknak nem vót min aludni. Levelest szedtünk. Először aztán rossz vót a takarmány. Nem lehetett mivel etetni őket. Nagyon nehezen indult be a következő év. Minden munkát elvállaltam. Kapható vótam mindenre. Összeszedtem a pajtasokat, mentünk napszámba, szőlőbe, mezőbe. Fuvarba is mentem. Aztán tavasszal fahiány vót. Nagybátyám a sasréti erdőbe járt. Sokszor elmentem utána. Megismerkedtem az erdőszel. Ritkítottunk, vágunk. Szóltam a barátoknak, hetelőre jártunk. Vonattal mentünk Almamelléig, onnan lóréval Sasrétre. Ott vót egy pusztá, a családtagok hozták utánunk az ebédet. Kévébe kötötték a lányok az ágakat, le is húzták. Szalonnát süttöztünk, örültünk. Aki gyűtt, megkapta a bérét, a fát. Az erdős is örült! Ki lett tisztítva az erdő.

De vót a háború is. 14 évesen el kellett menni futóárkot ásni a nagybátyámmal. Ki vót mérve: 10 métert kellett 2 méter mélyen. Mindenkinek minden háznál bunkert kellett ásni. 4 méter hosszú vót, 2 méter széles. Padnak is kellett benne lennie. Gyűttek a röplők! Félttem is, kíváncsi is vótam. Reggel gyűttek, délután vissza! Addig hol vótak, nem tudom elképzelni most sem. Jó óra hosszúig jártak, mint a vadlibák. Olyan alacsonyan, hogy súrolta a cseresznyefát. Csak a kertbe mehetek ki az emberek. Nézttem, nézttem... Mindig kidugtam az orrom. Majdnem kotorták a kéményt is! Még az ürgét is lehetett látni ott bent. Lüdözött, a diófa tetejét elérte. Bombázták a városokat. Anyám testvére akkor halt meg Pesten, a bunkerukban.

Csuda világ vót akkor! Mikó gyűttek, futás a bunkerba! Ködöt is eresztettek, gázosítottak! Mozsgón is vót egy nagy bunker az uradalom alatt. Már nincs meg egészen, pedig több bejárata is vót. „Rosseb” tudja, ki falazta el a bunkert. Hála Isten innen pont nem vittek el senkit táborokba.

Azután Pécs felől gyűttek az oroszok. Elvittek engem akkor Jedinkára. 1 éjjel vót csak. Mozsgóra nem gyűttek be, csak az erdő szélén mentek. Mindenhol, minden faluban ott hagytak 5 katonát. Nem vót velük baj! Én hurcoltam őket Szentlászlóra. Az élet mönt, ahogy mönt akkoriban. Akkor már csönd vót.

De mennyit elloptak, elraboltak. A rendszernek be kellett szolgálni. Kutya világ vót! Amit el tudtak dugni, csak azt nem vitték el. Végig szaladt a hír az egész falun, ha gyűttek! Minden dugott el, amit tudott, a többit megosztották aztán az emberek. Mindig van a nagykapu mellett egy kis kapu. Így oldották meg. Nagy vót az összetartás. Nagyon ébernek kellett lenni. Most mi van? Kiküdik a számlát. A nincsbű is tudnak vinni, kérem! Akkor olyan vót a falu, egész Mozsgó, mint egy nagy rokonság!

Az élet ment tovább. 14 évesen elmentem 2 éves mezőgazdasági iskolába. 40-en vótunk, de megfogyott a létszám, 13-an maradtunk, így át kellett vóna menni Szentlőrincre. Nem tudtam sajnos, mert itthon nem tudtak vóna boldogúni nélkülem. Mentem napszámba, fuvarba. Segíteni kellett. Kaszálni is be kellett állni. Tutyiba (gyapjú, vászon) mentem a tarlóba. Minden nap új kellett. Aztán kezdtem én irányítani.

Azér az iskolában is tanútam valamit. Akkoriban előhozták a vetésforgót. Kapás és tarló vót. A kapás kártevője nem bántja a gabonát. Megmaradt a vegyszer, a műtrágya ára, a mag ára. A szalmát az állat megette, pénzt adott. Hasznót adtak. A zabosbüköny, lucerna... tápanyagot hagytak a fűbe, az állatok a trágyát.

..."Hazám, hazám" Egy nehézségekkel teli időszakba mélyedtünk bele Józsi bácsival. Mindig voltak nehezebb idők. A második világháború idejét átélni csak próbálom megérteni. Megérint, elgondolkodtat. Mégis... Ezeknek az embereknek azért a mai napig a lelkebe vésődött. Akár csak, ha a vadászpilóták gyakorlatoznak. Micsoda emlékek, nehézségek törhetnek bennük a felszínre!

Figyeljünk egymásra! A múltunkra, amiből a jelenünk lett, az emberi lelkekre, akik ezeket még hordozzák magukban.

Várom az újabb alkalmat! A következő alkalommal is mesélek, mesélünk!

Szeretettel: Balog Beatrix

BEFŐZÜNK 2.

Kedves nyugdíjasaink megosztották velünk emlékeiket az aszalásról egy szép őszi délután.

Fotó: Balogh Bea

A mi anyáink, nagyanyáink egész más technikával dolgoztak. A mai gépek igencsak megkönnyítik munkánkat, a hiper-szuper robotgépek csodáival.

Az aszalást például úgy oldották meg, hogy kitették a napra, időnként megforgatták a szeletekre vágott gyümölcsöt, ezt csibedróttal, szúnyoghálóval vagy tüll anyaggal terítették le. Ez az eljárás napokig eltartott, a megfelelő szellőztetést biztosítani kellett.

Óvni kellett a kirakott gyümölcsöket a bogaraktól, rovaroktól. „Estére, javasolt volt bevinni száraz fedett helyre” - világosított fel szeretett Marika nénink. Valaki elárulta azt is, hogy ő bizony nem szívesen evett az így elkészült aszalékból, mert mindig arra gondolt, hogy a bogarak megmászta és

Juszi néni elárulta a titkát a sparhelt sütőjében történő eljárásnak: ez az aszalási módszer hozs-zadalmas és energiaigényes volt, mert a tűzhely ajtaját nyitva kellett hagyniuk, hogy szellőzzön a termék. Ennek az volt a hátránya, hogy nehéz volt beállítani a hőmérsékletet, és az égéskor keletkező kórom néha tönkretette az aszalt gyümölcsök minőségét. Ez a módszer 10-18 órán át tartott, sokszor igénybe véve a háziasszony türelmét és idejét.

Padlástéren is volt lehetőség az aszalás művészetére, mivel itt adott volt a megfelelő hő, illetve a páratartalom. A szellőztetés ez esetben is elengedhetetlen kritériumnak számított - mesélte Szabadosné Magdika.

Mi az aszalás tartósítási folyamatát aszalógépen mutattuk be a gyerekeknek. Ezzel a készülékkel 8-10 óra alatt készül el a gyümölcs. A szárított gyümölcsöt fogyasztásig érdemes a mélyhűtőben tartani.

Figura Éva

A szőlő...

A menyecske meg akar felelni! Szereti az urát, szeretik egymást! Az anyós kicsit „nehéz”, megvan vele. Este van, tehenet kell fejni. Nem sok pénz az egy forint egy liter tejért, de lehet rajta sót, cukrot, lisztet venni: a sok liter sok forint, meg minden napra hármójuknak jut tejfő, túró. Az apóssal sajnos nem kell számolni: a férje 11 éves volt, amikor meghalt az apja. (Mit beszélek hármójukról, mikor négynek kell a betevő: áldott állapotban van, nemsokára szülni fog.) Fogja a sajtárt, leül a tehen mellé, fejni kezd. A sajtár alig fér a combja közé, nagy már a pocak. Elszűri, elosztja a tejet, aztán leül.

- Édes, én haza megyek, úgy érzem, jön!

Hazamegy az anyjához – anyósával amúgy sem jönnek jól ki, az öreganyja meg bába volt Sárszentlőrincen, talán az anyja tanult tőle valamit.

Tanult.

Megszületik Pistike, akiből később egy szép István lesz, majd Pityus, akit 51 év múlva eltemet!

A fiatalasszony ásóval szőlőt forgat. Aki nem tudná, ez azt jelenti kb. 50 centi mély árkot kell egyiket a másikba tölteni. Forgat, mert ura (férje) a szőlő, a gyümölcs szerelmese. Nehéz a munka, két éves múlt a fia, s szíve alatt hordozza már a második gyermekét, de tenni kell a dolgot, mert az embernek nem célja, hanem dolga van a világon. Ő teszi a dolgát!

Pár hétre megszületik lánya, aki egyidős a szőlővel. Telik az idő, megszületik a harmadik is: fiú.

Pár év, és elvesznek mindent. Földet, jószágot, szekeret a „demokrácia” égése alatt.

- Hol van apátok?

- Hátrament a fészker felé.

Az asszony a gyerekekkel rohan az udvar végébe, felordít a padlásra.

- Pista, mit csinálsz?!

Az ember visszaereszti a létrát, lejön rajta, a darab kötelet bedobja a sarokba. Mindenét elvették, de az anyja és a családja megvan; élni kell. A hatalom is „kegyes”, az elvett egyholdas szőlőből 800 ölet bérelhet!

Egy évtized és a tavaszi szünet a szőlőről szól. Mindnyájan szeretik, öröm volt a munka. A Bogarasi-dombokra menni, metszeni, tisztogatni, kötözni a „mi” szőlőnk. Édesapámnak ebédet vinni, amikor permetezett. Minden-minden öröm volt és nem teher. Boldogok voltunk a mi kis szőlőnkkel, amiből készült a bor, a borból a családi kasszába csurrant pár forint. Hanem megint megjöttek a vihar-felhők. A tsz több ezer hektárjához a mi kis 800 ölünk kellett. Elvették a szőlőt!

Szőlő pedig kell! Annyi idő maradt, hogy a régi szőlőből az alanyt, az oltóvesszőt megmentsük, és bent a házi kertben 240 tőkét telepítsünk.

Megint ugorjunk az időben: a fiatal-asszony elmúlt 80 éves, eltemette idősebbik, legjobb lelkű fiát. Eltemette urát (férjét), aki arra volt büszke, hogy sem előtte, sem utána más nővel nem volt. (Manapság egészen mással büszkélkednek a férfiak).

A szőlő is egyre hiányosabb.

- Pótoljuk ki.

- Minek akar maga szőlőt ültetni? - kérdi a vő.

- Csak nem kapálok potyán tükehiányt. - mondja az öregasszony, és újra teljes a szőlő.

Rá két évre:

- Fiam még a veteményest megcsinálom, de a szőlőt nem akarom, nem győzőm.

- Mami, miért nem, még csak 87 éves vagy?

Kimetszünk, rendbe tesszük.

- Fiam, de jó, hogy kimetszettetek, a többi munkát már megcsinálom.

Egy évvel később: Kimegyünk a temetőbe. Az öregasszony megsimogatja a két kopjafát. Az egyiknél könnye csordul, a másiknál megrázkódik melle, háta, két csupasz kezével igazgatja, simogatja a sírhantot. Megmetsszük a szőlőt, megígérjük a gyomirtást, a faluba van, aki, bevállalja a permetezést, a Mami meg még csak 88 múlt.

- Tudod fiam, inkább a veteményest hagyom fel. Ezt a szőlőt apáddal telepítettük, ezt megcsinálom, mert úgy érzem, itt a szőlőben velem van!

Győri Sándor

Szüret Mozsgón

Mikor készült a fotó? Kik vannak a képen?

Várjuk a válaszokat! (Puskásné)

Ami a történelemkönyvből kimaradt...

Pár száz esztendő t ugorva a történelemben, magunk mögött hagyva néhány trónutódlási viszályt eljutunk IV. Béla királyig, aki országglásakor újra veszélybe került a magyar nemzet Kárpát-medencei léte. A honfoglalás utáni korról csak emlékeztetőül egy mondat erejéig. Az apróbb harcokat figyelmen kívül hagyva emlékezzünk a 907-es Pozsonyi csatára, ami az akkor egyesült Európa „Irtsátok ki a Magyarokat”, hadiparancs okán folyt és Szt. László korabeli kun betörés keletről és számtalan politikai és háborús esemény közepette áll a magyar trón, a magyar állam a Kárpát-medencében. Valahogy Ny-Európa nem akar befogadni bennünket, Kelet-Európa és az Ázsiai őshaza népei már nem tartanak maguk közé valónak. Nyugatnak idegen test vagyunk, keletnek terjeszkedésre méltó terület. Valamikor Attila birtokolta terület, ilyen viszonyok mellett szinte csoda, hogy az angol, Magna Carta Libertatum kiadását követően hét év múlva Magyarországon kiadják a kiváltságjogokat tartalmazó Aranybullát, amely Európában a második törvénykönyv.

Pillantsunk keletre. A mongolok Dzsingisz Kánnal az élükön egy igen jól szervezett hatalmas birodalmat hoztak létre, óriási létszámú jól szervezett hadsereggel. Meghódítják Észak-Kínát, Közép-Ázsiát, Vlagyimir fejedelemséget, Kievet, Halicsot, majd betörtek a magyar királyság területére. A mongol birodalomban kitűnő utak, közigazgatás, futárszolgálat, pontos adminisztráció működött. (Csak érdekességképpen, közel nyolcszáz éve a mongol posta teljesítménye 200 km volt naponta. Természetesen vágóban váltott futárral, váltott lóval. A mai logisztikával mikor is jut célhoz egy levél?) Ugyancsak az akkori Mongóliában létesítették az első közel csonka Magyarországnyi területű természetvédelmi területet. Mindezt azért írom, hogy legyünk tisztába milyen hatalom kívánta meghódítani a Kárpát-medencei Magyarországot.

Nem lehetetlen, hogy a Kárpát-medencei Magyarországot is birodalmuk részévé akarták tenni, erre utalhat IV. Béla IV. Ince pápának írt levele: „...Álljon itt például Otila (Attila szerk.), aki keletről

jöve a nyugat leigázására Magyarország közepén állította fel a fejedelmi székét...”

A köztudatban nem elterjedt, hogy a mongol-tatár vezérek szerettek volna szövetséget kötni a magyarokkal,

az akkori szokás szerint házassági ajánlatokat is tettek. Mindezeket IV. Béla Király visszautasította. A Nyugat hálája - mint később is - elmaradt. Sem a pápa, sem IX. Lajos francia király, sem mások nem nyújtottak segítséget a keresztény magyar államnak. Azért nyugatbarát úrból annyi maradt az udvarban, hogy a magyarokhoz csatlakozott Kunok vezérét a Mongolok ellen felvonult táborban megölik. A magyar király így elveszíti a mongolokkal szemben álló ütőképes könnyűlovassággal rendelkező szövetségst. IV. Béla és az őt megelőző királyok a legnagyobb jóindulattal nyugati mintára páncélos (nehézpáncélos) hadsereget állított ki, feledve Árpádék könnyűlovassággal végrehajtott sikeres hadjáratait.

A Magyar sereg Muhinál ütött táborát bízva a Sajó és Hernád folyók védelmében. A legképzettebb hadtestet a Sajóhidvégi-híd védelmére rendelte. A Magyarok és Mongolok egyaránt nagy véráldozatot hoztak a híd birtoklásáért. A Mongol csel bevált. Miközben a híderő folyt a harc, a Mongolok igénybe véve a két távoli hidat, és részben átúsztatva a folyón - ami egy keleti lovas népnek nem okoz gondot - két oldalról megtámadták a Magyar táborát.

A királyt néhány hűséges embere menekíti ki a csatából, és viszi az ország belsejébe. A csatát követően a mongol sereg előzönlí az országot, ami annál is inkább fájó, mivel az országot a 9. század óta idegen hadsereg nem foglalta el.

A keresztény Európa nem törődik a magyarokkal, sőt a francia király Mengü mongol kánnal köt szövetséget, nem a magyar királlyal. Mint írtam, a mongol postaszolgálat kitűnően működött - hál' Istennek - az ezerötyszáz-kétezer km teljesítményt egy hét-tíz nap alatt, így a magyar országon állomásozó vezér naprakész információval rendelkezett az ott-honi eseményekről, viszályokról, amelyekbe beavatkozni csak hadsereggel a háta mögött remélhetett, ezért a Mongolok kivonulnak Magyarországról. Maguk mögött hagyva egy végigpusztított országot. Korabeli utazó szerint - amiben lehet azért némi túlzás - az Alföldön egy napi járásra nem találkozott emberrel. A mongol invázió azonban nem érte el célját: a királyt akarták megölni, ami nem sikerült, a birodalomhoz akarták csatolni a Kárpát-medencét, ami szintén nem sikerült. IV. Béla király visszahívja, és végleg letelepíti a kunokat. Fia V. István kun hercegnőt vesz feleségül. Fiuk IV. Kun László keleti érzületű volt, több ízben bírálta a nyugati, római hatalmat. Keletiesedése azonban elkéssett volt. Ekkor már keleten az iszlám kezdett uralkodóvá válni, amit a keresztény magyarok sem fogadtak el.

A magyar uralkodók majd ezer éven keresztül védték Nyugat-Európát az Iszlám terjeszkedéstől.

Közben mit tett Európa és mit tesz ma?

Györfi Sándor

Tudta-e?

BIEDERMANN Michael Lazar, filantróp, szül. Pozsonyban 1769. aug. 13., megh. Badenben 1843. aug. 21. Egészen szegény családból származott. Vésnökinas volt és olyan művészies kivitelű pecsétet készített, hogy legfelsőbb helyről elismerést és Bécsben való iparüzési engedélyt kapott. Pecsétüzletet, majd ékszerészetet alapított, de vagyona szert téve, a gyapjúnemesítés gondolatával is foglalkozott és ezt a gyakorlatban, Ausztriában, de főleg Magyarországon az ő vállalkozása honosította meg. Ő alapította az első gyapjú-osztályozó intézetet, azonkívül a morvaországi Teltschben 600 embert foglalkoztató hasonló intézményt létesített. A kormánykörök bizalma oly nagy volt iránta, hogy Zichy gróf pénzügyminiszter a pénzhamisítási ügyben állami biztosnak nevezte ki. B. a hamis bankókat saját pénzén váltotta be. Az éhínség és a rossz termés idején is a kormánynak nemcsak gabonakészletet, hanem készpénzt is bocsátott rendelkezésre, a francia háború idején pedig 300.000 forintot kamatmentesen. 1830-ban megkapta az akkor nagyon kitüntető «Hofjuwelier» címet. Hasonló szolgáltatokat tett a bécsi zsidó hitközségek is élete végéig. 1812-ben v. Hoffmansthallal együtt megalapította a vallásiskolát és az 1826. felavatott templomot; a zsidó-kórház létrejöttében is oszlopos része volt, ezenkívül külön alapítványokkal gondoskodott a betegekről, özvegyekről, árvákról, tanítókról és hitközségi alkalmazottakról. A szegények állandóan nyitott ajtóra találtak nála felekezeti különbség nélkül. Szerénysége és jótékonyága, valamint szervezői képessége miatt egész Bécsben igen népszerű volt és halálát őszintén meggyászolták.

Forrás: Magyar Zsidó Lexikon, 1929.

P. É.

Zöldség eladó

Az önkormányzat által megtermelt zöldségek eladók:

Burgonya 100 Ft/kg

Vöröshagyma 100 Ft/kg

Érdeklődni: Erdélyi Anett-nél lehet

tel.: 06 30 526 8934

APRÓHIRDETÉS

KRIZANTÉM ELADÓ

Mindenszentekre szálas krizantém termelői áron kapható Mozsgón, a Mátyás király utca 58. sz. alatt Ságodi Józsi bácsiéknál.

Érdeklődni helyben vagy telefonon lehet.

Telefon: 06 30 324 4046.

MOZSGÓI KÖZÉRT

Új szolgáltatás

Pek-Snack®
LÁTVÁNYPÉKSÉG

Mozsgói Közértben már friss péksüteményeket is lehet vásárolni.

Várjuk kedves vásárlóinkat!

Rendelést is felvesszünk.

Pölcz Éva üzletvezető

BABASAROK 6.

Ha beteg a gyermek

Nagyon ijesztő a szülők számára, ha megbetegszik a gyermekük. Legtöbbször azonnal ható gyógyszert akarnak kapni, így szinte alapigény a gyerekorvosok felé, hogy antibiotikumot írjanak fel. Hallottam több olyan történetet, hogy azért váltottak a szülők gyerekorvost, mert náthára nem írt antibiotikumot. Nézzük meg több szempontból ezt a kérdést.

A babák immunrendszere egy éves korukra alakul ki - ezért is fontos az anyatejes táplálás, hisz működő immunvédelmet biztosít. Kimutatható tény, hogy a fél évig kizárólag szoptatott babák ritkábban betegek.

Az immunrendszer számára a gyermekkori fertőző betegségek mintegy edzéseként szolgálnak - a láz, kiütések, orrfolyás, köhögés mind a védekező rendszer működéséről és erősödéséről szól. Ha a banális folyamatokra erős gyógyszereket kap a gyermek, a teste nem „tanulja” meg hogyan védje később a kórokozókkal szemben, ill. a tüneti kezelés a gyógyulási folyamatot (aminek látható jele a láz, kiütés, orrfolyás, köhögés) a test mélyebb rétegei felé nyomja, azaz a belső szervek terhelődnek duplán - egyrészt a visszanyomott tünetek, másrészt a gyógyszer, mint vegyi anyag miatt - és talaját képezhetik későbbi krónikus betegségek kialakulásának.

Fontos szempont - amiben sokan nem hisznek, pedig már ez is bizonyítást nyert, - hogy a betegségek háttere mindig lelki ok. Ha sok a stressz, kevesebb figyelmet kap a gyermek, változásban van (pl. óvoda kezdés), fél, szorong, családi feszültségek vannak stb., gyakrabban jelez a teste betegséggel, mintegy felkiáltás: figyeljetelek rám!

Ha gyakran adunk gyógyszereket - főleg antibiotikumot - azok mellékhatásaival is számolnunk kell, amire majd újabb gyógyszerek adása válhat szükségessé.

Szakemberként és anyaként azt figyelem, hogy a beteg gyermek milyen állapotban van. Hiába 39 fok a hője, ha eszik és mosolyogva játszik, akkor nincs szüksége gyógyszerekre - természetesen ilyen magas hőt 10-15 percnként méréssel ellenőrizni kell. Több orvos szerint nem kell a lázat csillapítani, mert ez egy immunválasz, ami előli a kórokozókat. Ha a gyermek levert, alig bír mozogni, nem bír inni, akkor akár alacsonyabb hőnél is szüksége lehet lázcsillapítóra.

Antibiotikumot csakis olyan esetben adok a gyerekeimnek, ha a betegség hosszú távon egészségkárosodást okozna. Olyan orvosokat keresek fel probléma kapcsán, akik tudják ezt, és csakis indokolt esetben fordulnak gyógyszerekhez. A fiunk 11 év alatt kétszer, a lányunk 9 év alatt egyszer kapott antibiotikumot.

Érdekes az idős embereket kikérdezni a népi gyógymódokról - hatalmas tudás elvesztésének várományosai vagyunk. Legközelebb a természetes gyógymódokról írok.

Bóni Tünde

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

2017. szeptember 8. napján megszületett Kacur Kristóf Mozsgó, Pozsonyi utca 23. házba. Anyukája Orsós Tímea, apukája Kacur János. A kicsi 2850 g súllyal, és 50 cm hosszal született.

Gratulálunk!

HALÁLOZÁS

Balázs Mária (Komló, 1960.10.16. an.: Biberika Mária) volt Mozsgó, Mátyás kir. u. 1. sz. alatti lakos meghalt 2017. szeptember 18. napján.

Nyugodjon békében!

MISEREND

MOZSGÓ

10. 08. vasárnap 9.00 óra BÚCSÚ

10. 27. péntek 14.00 óra

11.01. szerda 15.30 óra

Mozsgói temetőben

mindenszentek napi imádság

11.18. szombat 17.00 óra

SZENTLÁSZLÓ

10. 14. szombat 18.00 óra

10. 22. és 29. vasárnap 9.00 óra

11.01. szerda 9.00 óra

11.02. csüt. 15.30 temető

11.05. 12. 19. és 26. vasárnap 9.00 óra

SZIGETVÁR

10. 08. vasárnap 18.00 óra

10. 15. vasárnap 10.30 és 18.00 óra

10. 22. vasárnap 10.30 és 18.00 óra

10. 29. vasárnap 10.30 és 18.00 óra

11.01. szerda 10.30 óra

11.02. csüt. 18.00 óra

11.05. vasárnap 10.30 és 18.00 óra

SZULIMÁN

11. 01. szerda 14.45. temető

Király József plébános

Gyorsinterjú Kovács Imre edzővel

Kérlek, mutakozz be olvasóinknak!

1964-ben születtem Gyöngyösön. Már gyerekként érdekelt a foci. 12 éves koromtól megyei válogatott lettem. Aztán Dalnoki Jenő bácsi fedezett fel és kerültem a Ferencváros csapatába. Korosztályos válogatott voltam. Az

első csapatánál már szerződést kaptam 18 évesen. Több éven keresztül játszottam ott, aztán végül a szerződést nem hosszabbították meg. Nehéz idők voltak akkor, 8-9 játékostól megváltak. Az egész pályafutásom arról szólt, hogy végigjártam a számlélétrát. Sokat tanultam, sok helyen játszottam. Többek között Csepelen (NB I, 2 évig), Kecskeméten (NB 3), Miskén, Siófokon (NB I, 92-94-ig), Baján...

Hogy kerültél kapcsolatba a focival?

Gyerekként, 7 éves korom óta focizom. Ez nem szakma, hanem sors.

Hogy jött a lehetőség az NB I-be?

Válogatott voltam. Mindig is idősebb korosztályban játszottam. Aztán kerettag lettem hamar.

Az edzőség hogy jött az életedbe?

Megye I-ben, Kecelen. Megnyertük a megye 2; aztán az 1-et. Majd üzlet révén Pécsre kerültem. Kovácsévics Csaba által jöttem ide a csapathoz, Szentlőrincbe, NB 3-ba. Bajnokságot is nyertünk! PVSZK-nál is dolgoztam, de 3 hónap múlva megköszönték a munkámat. Utána Csaba megkeresett. Rögtön bajnokságot tudtunk nyerni.

Mi a legnehezebb ebben a munkában?

Ez az egész kemény pszichológia. Először is a legfontosabb a játékos lelke, háttere, családja, a problémája... -, utána jön csak a szakmai rész. Így lehet csak összeállítani egy jó csapatot. Fontos a tisztelet oda-vissza és a fegyelem. Ezek nélkül nem menne.

Kérlek, értékelj a mozsgói focistákat!

Augusztus 1-től vagyok itt, Mozsgón. A polgármester keresett meg. Nehéz volt összeszedni a csapatot.

Egy hónap lemaradás után mégis ügyesen kezdenek összeszokni csapattá. Többször vert helyzetből álltunk fel. 4 meccsből hármat nyertünk.

Mik a jövőbeli terveid ebben a munkában?

Még jobban összegyűrni a csapatot. Télen igazolni szeretnék 4-5 játékost, plusz az ifi-ből felhozni játékosokat. Az utánpótlásban is vannak ügyes emberek!

+ 1 kérdés: van rokoni kapcsolatod Kovács Imre olimpiai bajnok válogatott labdarúgóval?

Nem, nincs. Csak névrokon és sorstárs.

Köszönöm szépen a beszélgetést! Sok sikert kívánok a mozsgói csapatnak, az edzőnek és a játékosoknak egyaránt!

Balog Beatrix

MEGYE II. OSZTÁLY. FÉRFI FELNŐTT 2017/18. évad őszi forduló

SZEPTEMBERI MÉRKŐZÉS

3. forduló 2017. 09. 03. Töttös – Mozsgó 2 – 5
Góllövők: Déri István (2), Czákó Gábor, Zákányi Balázs, Horváth Benjamin

4. forduló 2017. 09. 09. Mozsgó – Bicsérd 3 – 5
Góllövők: Vince Dominik, Déri István, Czákó Gábor

5. forduló 2017. 09. 16. Drávaszabolcs – Mozsgó 2 – 3
Góllövők: Bózsa Barnabás, Csomós Zoltán, Tirk András

6. forduló 2017. 09. 23. Mozsgó – Somberek 1 – 4
Góllövő: Horváth Benjamin

1. forduló 2017. 09. 27. Mozsgó – Himesháza 2 – 5
Góllövők: Török Sándor, Lenti Viktor

OKTÓBERI MÉRKŐZÉSEK

7. forduló 2017. 10. 01. Véménd – Mozsgó 1 – 2
Góllövők: Horváth Benjamin, Csomós Zoltán

8. forduló 2017. 10. 07. szombat 15.00
Mozsgó – Kétújfalu

9. forduló 2017. 10. 15. vasárnap 14.30
Lánycsók – Mozsgó

10. forduló 2017. 10. 21. szombat 14.30
Mozsgó – Bogád

11. forduló 2017. 10. 28. szombat 14.30
Diana – Mozsgó

NOVEMBERI MÉRKŐZÉSEK

12. forduló 2017. 11. 04. szombat 13.30
Mozsgó – Nagykozár

13. forduló 2017. 11. 12. vasárnap 13.30
Palotabozsok – Mozsgó

LABDARÚGÁS

MEGYE IV. OSZTÁLY. B. CSOPORT ALAPSZAKASZ

2017/18. évad őszi forduló

SZEPTEMBERI MÉRKŐZÉS

1. forduló 2017. 09. 03. vasárnap
Merenye-Csertő – Mozsgó 3 - 0

2. forduló 2017. 09. 10. vasárnap
Mozsgó – Nagydobsza 3 – 3
Góllövők: Jusics András, Megyesi József

(2)

3. forduló 2017. 09. 17. vasárnap
Mozsgó – Szentlászló 1 – 4
Góllövők: Megyesi József

4. forduló 2017. 09. 24. vasárnap
Hetvehely - Mozsgó -

OKTÓBERI MÉRKŐZÉSEK

5. forduló 2017. 10. 01. vasárnap
Mozsgó – Szentegát 1 – 2
Góllövők: Pirbus László

6. forduló 2017. 10. 08. vasárnap 15.00
Baksa – Mozsgó

7. forduló 2017. 10. 15. vasárnap 14.30
Mozsgó – Szabadszentkirály

8. forduló 2017. 10. 22. vasárnap 14.30
Abaliget – Mozsgó

9. forduló 2017. 10. 29. vasárnap 13.30
Mozsgó – Patapoklosi

10. forduló 2017. 11. 05. vasárnap 13.30
Mozsgó – Merenye-Csertő

11. forduló 2017. 11. 12. vasárnap 13.30
Nagydobsza – Mozsgó

MEGYE II. OSZTÁLY U19 B. CSOPORT

2017/18. évad őszi forduló

SZEPTEMBERI MÉRKŐZÉS

1. forduló 2017. 09. 16. szombat
Drávaszabolcs – Mozsgó 0 – 7

Góllövők: Horváth László, Szatmári Richárd,
Konczer Mátyás (4), Kasuba Gyula

2. forduló 2017. 09. 23. szombat
Mozsgó – Bogád 0 - 14

3. forduló 2017. 09. 30. szombat
Mozsgó – Pellérd 0 – 2

OKTÓBERI MÉRKŐZÉSEK

4. forduló 2017. 10. 07. szombat 10.00
Nagykozár – Mozsgó

5. forduló 2017. 10. 14. szombat 10.00
Mozsgó – Kétújfalu

6. forduló 2017. 10. 21. szombat 10.00
Abaliget – Mozsgó

7. forduló 2017. 10. 28. szombat 10.00
Mozsgó – Bicsérd

8. forduló 2017. 11. 05. vasárnap 10.00
Mozsgó – Drávaszabolcs

9. forduló 2017. 11. 11. szombat 10.00
Bogád – Mozsgó

Kántor Éva

IMPRESSZUM • MOZSGÓ – Mozsgó Község Önkormányzatának információs lapja

A lap alapítója Mozsgó Község Önkormányzata. Mozsgó, Batthyány u. 15. • Felelős kiadó: Kovács Zsolt Vilmos polgármester;
Kiadó és Szerkesztőség: Községi Könyvtár, Mozsgó, Batthyány u. 13. • Felelős szerkesztő: Puskásné Horváth Éva
Szerkesztő: Bege Amália, Bóni Tünde, Kántor Éva • Kiadványterv: Győri Zsuzsi • Telefon: +36 (73) 344-060; +36 (20) 329-0590
ISSN 2062-3577 (nyomtatott) ISSN 2062-7254 (online)